

Školský klub detí pri Základnej škole,
Školská ul. č. 9, Lovinobaňa 985 54

Výchovný program

školského klubu detí

Lipka

Motto: „Škola je ako strom s premenou kvetov do plodov.“

Školský klub detí pri Základnej škole Lovinobaňa
Školská ul. č. 9, Lovinobaňa 985 54

Názov výchovného programu	Lipka
Forma výchovy a vzdelávania	denná
Výchovný jazyk	slovenský
Druh výchovného zariadenia	štátne
Riaditeľka školy	Ing. Kvetoslava Poliaková
Zriaďovateľ	Obec Lovinobaňa SNP 1, Lovinobaňa 985 54
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy	26. augusta 2025
Dátum prerokovania v rade školy	27. augusta 2025
Platnosť výchovného programu	27. august 2025 – 31. augusta 2029

OBSAH

1 NÁZOV VÝCHOVNÉHO PROGRAMU.....	4
2 VYMEDZENIE VLASTNÝCH CIEĽOV A POSLANIE VÝCHOVY.....	4
2.1 Charakteristika detí školského klubu detí.....	6
2.2 Charakteristika detí.....	7
2.3 Režim dňa v školskom klube detí.....	7
2.4 Spolupráca školského klubu detí s rodičmi a inými subjektami.....	9
2.5 Ciele a poslanie výchovy.....	10
2.6 Kľúčové kompetencie detí.....	11
3 FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVNIA.....	15
3.1 Delenie foriem.....	15
4 TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY.....	17
4.1 Komunikácia a práca s informáciami.....	20
4.2 Sebarozvoj a svet práce.....	21
4.3 Zdravie a subjektívna pohoda.....	21
4.4 Spoločnosť a príroda.....	22
4.5 Kultúra a umenie.....	23
5 VÝCHOVNÝ PLÁN.....	24
6 VÝCHOVNÝ JAZYK.....	24
7 PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE.....	24
8 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA DETÍ.....	25
8.1 Hodnotenie detí.....	25
8.2 Hodnotenie školského klubu detí ako zariadenia.....	26
9 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV ŠKOLSKÉHO ZARIADENIA.....	26
10 PROFESIJNÝ ROZVOJ VYCHOVÁVATELIEK ŠKOLSKÉHO KLUBU DETÍ.....	27
PRÍLOHY.....	28

1 NÁZOV VÝCHOVNÉHO PROGRAMU

Výchovný program školského klubu detí (ďalej ŠKD) Lipka je základným dokumentom školského zariadenia, podľa ktorého sa uskutočňuje výchovno-vzdelávacia činnosť v školskom klube detí. Výchovný program školského zariadenia je vypracovaný v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podľa školského zákona.

Hlavnou myšlienkou výchovného programu je podnetne vychovávať deti tak, aby získavali zručnosti a schopnosti potrebné pre život, a aby ich získavali formou zážitkov a vlastnými aktivitami, ktoré im spôsobujú radosť.

Názov výchovného programu ŠKD „Lipka“ vychádza z presvedčenia, že človek svoju pozornosť venuje vzdelávaniu, poznávaniu sveta, ako aj poznávaniu seba samého a svojho okolia. Aby mohol človek harmonicky žiť vo svojom okolí, potrebuje byť spokojný a šťastný. K tomu prispieva naplnenie jeho potrieb, záujmov, túžob a očakávaní. Každé dieťa je jedinečné a môže sa rozvíjať len vtedy, ak má dostatok podnetov zo svojho okolia. Každé dieťa má právo cítiť sa príjemne a bezpečne, vedieť, že je potrebné a pochopené. Rovnako dôležitý je aj prístup vychovávateľa, ktorý má vždy na pamäti, že na prvom mieste je spokojné a šťastné dieťa.

2 VYMEDZENIE VLASTNÝCH CIEĽOV A POSLANIE VÝCHOVY

Vzdelávacia a výchovná činnosť reaguje na spoločenské zmeny v domácom, európskom a svetovom meradle. Pripravujeme deti na náročné životné situácie a učíme ich, ako na tieto situácie primerane reagovať.

Školský klub detí zabezpečuje pre deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku na základnej škole, nenáročnú záujmovú činnosť podľa výchovného programu, zameranú na ich prípravu na vyučovanie a na uspokojovanie a rozvíjanie ich záujmov v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin (§114 ods.1 školského zákona).

Rozbor súčasného stavu ŠKD podávame na základe SWOT analýzy, strategického plánovania školy, poznania okolitého prostredia a interných možností ŠKD.

Na vypracovaní SWOT analýzy sa zúčastnili obidve vychovávateľky ŠKD na základe viacerých zdrojov: údaje z hodnotiacich správ, zo spätnej väzby s deťmi/žiakmi, rodičmi, z dlhodobého pozorovania a porovnávania s inými školskými zariadeniami.

Silné stránky (Strengths) – interné (vnútorné atribúty) vlastnosti organizácie, ktoré jej môžu napomôcť k dosiahnutiu cieľa. *Slabé stránky (Weaknesses)* - interné (vnútorné atribúty) vlastnosti organizácie, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa.

Príležitosti (Opportunities) – externé podmienky, ktoré môžu dopomôcť organizácii k dosiahnutiu cieľa. *Ohrozenia (Threats)* – externé podmienky, ktoré môžu sťažiť organizácii dosiahnutie cieľa.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - podpora rodičov v činnosti ŠKD – ich cieľom je zmysluplné trávenie voľného času ich detí pod odborným pedagogickým vedením, ale aj zabezpečenie čiastočnej prípravy na vyučovanie hlavne u rodín zo sociálne znevýhodneného rodinného prostredia – ak by táto podpora bola slabá, ŠKD by mal sťažené existenčné podmienky, - poloha školy, ktorej súčasťou je ŠKD, kvalifikovanosť a ďalšie vzdelávanie vychovávateľiek ŠKD, - tvorivosť detí, - zlepšenie finančného zabezpečenia prevádzky ŠKD zo strany zriaďovateľa, - tradičné akcie ŠKD – pasovanie prvákov, Deň matiek, Eko -vláčik., - propagácia činnosti ŠKD na web stránke školy, - využívanie IKT techniky v triedach, kde je ŠKD, -spolupráca s vyučujúcimi, - rešpektovaná individualita každého dieťaťa. 	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšený počet detí z rodín v hmotnej núdzi a zo sociálne znevýhodneného prostredia, - migrácia detí počas záujmovej činnosti, – predčasné odchody detí z ŠKD, krúžková činnosť, odchod dochádzajúcich detí na autobusové spoje, - nedostatočné vybavenie priestorov na oddychovú a relaxačnú činnosť vo vonkajšom areáli školy.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - propagácia činnosti ŠKD na verejnosti, - využívanie a zapájanie sa do projektov orientovaných na ŠKD s cieľom vylepšiť činnosť a možnosť uskutočňovať vzdelávacie exkurzie, - zapájanie sa do ponúkaných súťaží, - účasť detí na kultúrnych podujatiach v obci. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokles populácie v obci a v spádových obciach, - nepriaznivá ekonomická situácia v niektorých rodinách.

Podpora silných stránok ŠKD dáva šance pre podporu výchovy v oblasti využívania IKT technológií aj vo voľnom čase, integráciu detí so špeciálnymi výchovno vzdelávacími potrebami medzi zdravú populáciu detí. Na druhej strane je potrebné slabé stránky čo najviac eliminovať, napr. dohodnúť sa s rodičmi, aby deti prevzali z ŠKD až po vykonaní záujmovej činnosti.

2.1 Charakteristika školského klubu detí

Školský klub detí je školským zariadením pri ZŠ v Lovinobani. Podľa § 114 ods. 1 školského zákona, školský klub detí je súčasťou školy, ktorá zabezpečuje pre deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku v základnej škole činnosť podľa výchovného programu školského zariadenia, zameranú na ich prípravu na vyučovanie a na oddych v čase mimo vyučovania.

Školský klub detí ako súčasť ZŠ Lovinobaňa má dve oddelenia. Prvé oddelenie s názvom „Lienky“ a druhé oddelenie s názvom „Včielky.“ Výchovnú činnosť v každom oddelení zabezpečuje jedna vychovávateľka. Na začiatku školského roka sú deti podrobne oboznámené s vnútorným poriadkom ŠKD, školským poriadkom a vnútornými predpismi školy na dodržiavanie pravidiel pri ochrane zdravia a dodržiavanie bezpečnosti pri práci a ochrane pred požiarom. Taktiež sú poučené o dodržiavaní predpisov pred každou hromadnou školskou akciou.

Obidve oddelenia ŠKD pracujú v triedach, ktoré sú vybavené IKT – interaktívna tabuľa, dataprojektor, televízor, DVD prehrávač a využíva sa aj CD prehrávač. Každá trieda má k dispozícii koberec na relaxačnú činnosť a sedacie vaky. V obidvoch oddeleniach sa každoročne dopĺňa vybavenosť didaktických pomôcok, ako sú spoločenské hry, hračky, športové pomôcky, LEGO, SEVA stavebnice a podobne.

Pre telovýchovnú, športovú a rekreačnú činnosť je k dispozícii veľký vestibul, telocvična a multifunkčné ihrisko.

Na podporu relaxácie a environmentálneho vzdelávania sa počas celého roka využíva školský areál so zeleňou a ovocný sad, ktorý sa nachádza v blízkosti školy.

Stravovanie detí v ŠKD je zabezpečené priamo v škole, v hlavnej budove - pavilón A, do ktorej deti prechádzajú cez krytú a bezpečnú spojovaciu chodbu. Školská jedáleň poskytuje pre deti z ŠKD mliečnu desiatu aj obed.

Výchovno-vzdelávací proces a príprava na vyučovanie sa realizuje v dvoch triedach oddelení ŠKD, k dispozícii je aj školská knižnica nachádzajúca sa v pavilóne A – priestory 1. stupňa. Neoddeliteľnou súčasťou je aj kabinet ŠKD, v ktorom sa

nachádzajú rôzne didaktické pomôcky, hudobné nástroje, športové náčinie, odborná literatúra a priestor na archiváciu niektorých prác, či pomôcok potrebných na každodennú činnosť ŠKD.

Plánujeme v najbližšom období vybaviť školský dvor moderným detským ihriskom a skvalitniť prostredie, v ktorom sa realizuje každodenná činnosť ŠKD (športové aktivity, relaxačná činnosť, rekreačná činnosť a voľné hry detí).

2.2 Charakteristika detí

ŠKD spravidla navštevujú deti prvého stupňa základnej školy a prvého stupňa žiakov špeciálnej triedy. Okrem detí, ktoré majú bydlisko v obvode školy, navštevujú ŠKD aj deti zo spádových obcí. Tejto skutočnosti je prispôsobená aj prevádzková doba ŠKD.

ŠKD navštevujú aj deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, (ďalej ŠVVP) a to zdravotne znevýhodnené deti a deti zo sociálne znevýhodneného prostredia (ďalej SZP). Pri práci s deťmi so ŠVVP prevláda zvýšená spolupráca s triednymi učiteľmi a so školským podporným tímom.

Počet detí so ŠVVP neustále rastie. To, ako sa dieťa so ŠVVP začlení do kolektívu, do akej miery sa naučí orientovať a zvládať náročné situácie, povinnosti či úlohy v škole, to všetko môže mať vplyv na jeho ďalší život. Úspešnosť tohto začlenenia by mala spočívať nielen vo výchovnom usmerňovaní dieťaťa so ŠVVP, ale aj realizáciou programu inkluzívnej výchovy vo voľnom čase a tiež v ŠKD. Z toho dôvodu sa v ŠKD snažíme vytvárať adekvátne podmienky pre výchovu a vzdelávanie detí so ŠVVP v inkluzívnom prostredí a zabezpečujeme starostlivosť o deti po vyučovaní tak, aby si oddýchli a trávili čas aktivitami, ktoré ich zaujmú a uspokojia.

2.3 Režim dňa v školskom klube detí

Výchovno-vzdelávací proces môže u detí vyvolať fyzickú i psychickú únavu. Preto je dôležité časté striedanie činností. Tento fakt sa odráža aj v režime dňa v ŠKD, ktorý ovplyvňuje viacero faktorov. Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní vymedzuje hlavné činnosti ŠKD nasledovne: príprava na vyučovanie, záujmová činnosť a činnosti zamerané na oddych v čase mimo vyučovania.

Režim dňa v ŠKD tvoria:

1. Oddych v čase mimo vyučovania,
2. Záujmová činnosť,

3. Príprava na vyučovanie.

1. Oddych v čase mimo vyučovania

Oddychové činnosti detí slúžia na aktívny a pasívny oddych detí po vyučovaní, ako aj na regeneráciu síl. Oddychové činnosti možno charakterizovať ako psychicky a fyzicky nenáročné aktivity, ktoré plnia psychohygienické poslanie.

Príklady oddychovo-relaxačných činností:

- oddych na koberci, v kresle, vonku na deke, spánok, stolné spoločenské hry, individuálne spontánne záujmové činnosti, individuálne neformálne rozhovory vychovávateľky so žiakmi, maľovanky, pohybové hry, hádanky, tvorivé hry, kvízy, čítanie na pokračovanie, individuálne čítanie, hry podľa výberu, práca s knihou, pokojné hry v triede alebo v prírode, tvorivé, tematické, konštruktívne hry a hry s pravidlami. Pohybovo-rekreačné činnosti sa realizujú po oddychových činnostiach. Vyznačujú sa významnou pohybovou aktivitou detí, ktorá:

- kompenzuje jednostrannú telesnú záťaž statického charakteru a mentálnu súťaž,
- stimuluje morfológický a funkčný vývin organizmu,
- zvyšuje schopnosť organizmu pohotovo reagovať na telesnú a tepelnú záťaž,
- a vytvára návyky na správnu životosprávu.

Organizujú sa spravidla vonku a predstavujú istú kompenzáciu pohybu po sedavom zamestnaní počas vyučovania. Zahŕňajú organizovanú i spontánnu zložku, keďže spontánny pohyb je prejavom potrieb detí mladšieho školského veku.

Podoby pohybovo-rekreačných činností:

- telovýchovné chvíľky zamerané na upevňovanie návykov správneho držania tela, uvoľňovacie cviky, cviky s náčiním alebo bez, pohybové hry na ihrisku, vo voľnej prírode, súťaživé hry, pohybové hry v miestnosti, telocvični, spontánne hry detí vonku, sezónne hry, hry na pieskovisku, na detských ihriskách s využitím preliezačiek, hojdačiek, vychádzka do prírody a okolia ŠKD.

2. Záujmová činnosť

Predstavujú základný typ voľnočasových činností. Predstavujú ťažiskovú oblasť výchovy a vzdelávania v ŠKD. Vychádzajú zo záujmov detí, ktoré ďalej rozvíjajú a kultivujú. Záujmové činnosti sú cieľavedomé aktivity zamerané na uspokojovanie a rozvíjanie individuálnych potrieb, záujmov a schopností detí. Môžu byť realizované ako samostatná organizačná forma.

Záujmové činnosti sa realizujú v týchto oblastiach:

- komunikácia a práca s informáciami,

- sebarozvoj a svet práce,
- zdravie a subjektívna pohoda,
- spoločnosť a príroda,
- kultúra a umenie.

3.Príprava na vyučovanie

Predstavuje proces upevňovania, rozširovania a aplikácie poznatkov získaných v škole. Príprava na vyučovanie v ŠKD predstavuje jednu zo základných prvkov režimu dňa. Organizovaním prípravy na vyučovanie plní ŠKD tri úlohy:

- vedú žiakov k pravidelnému plneniu si školských povinností,
- upevňujú vedomosti žiakov, utvárajú ich zručnosti a návyky,
- učia ich, ako sa majú správne učiť, a umožňujú im vypracovať si písomné úlohy.

K ďalším podobám prípravy na vyučovanie patrí:

- vypracovanie zadaných úloh, pamäťové osvojovanie si učiva, práca s textom, precvičovanie si učiva formou didaktických hier, aplikácia poznatkov z vyučovania v priebehu činností v ŠKD, sledovanie vhodne zvolených programov v televízii, rozhlase, využívanie počítačových vyučovacích programov atď.

Podobu a priebeh prípravy na vyučovanie ovplyvňuje viacero faktorov – dĺžka pobytu dieťaťa v ŠKD, požiadavky rodičov, požiadavky vyučujúcich, individuálne osobnosti detí, priestorové a materiálne možnosti ŠKD.

2.4 Spolupráca školského klubu detí s rodičmi a s inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi sa realizuje v priebehu celého školského roka osobnými rozhovormi a účasťou rodičov na akciách ŠKD – imatrikulácia prvákov, vianočná besiedka, športové popoludnie a mnohé iné.

Spolupráca s rodinou a zákonnými zástupcami má výrazný vplyv na školskú úspešnosť detí. Dobrá vzájomná spolupráca zlepšuje motiváciu detí k učeniu a pobytu v ŠKD. Dôraz kladieme aj na spoluprácu s vedením školy. Okrem spolupráce s rodičmi a vedením školy, je dôležitá aj spolupráca so zriaďovateľom a to poskytovanie informácií o činnosti ŠKD, pozvanie na významné podujatia, účasť detí na podujatiach organizovaných zriaďovateľom.

2.5 Ciele a poslanie výchovy

Poslaním školského klubu detí je umožniť deťom rozvíjať ich osobnostný potenciál, záujmy a vzdelávacie potreby v podporujúcom prostredí uplatňujúcim požiadavky na výchovu mimo vyučovania a výchovu vo voľnom čase, prostredníctvom princípov neformálneho vzdelávania.

Ciele výchovy a vzdelávania v školskom klube detí sú:

- rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa základného vzdelávania,
- rozvíjať spôsobilosti oceňovať voľný čas ako hodnotu, využívať ho zmysluplne a racionálne pre svoj rozvoj,
- rozvíjať spôsobilosti plánovať a vyberať si vhodné činnosti na participáciu, rekreáciu a relaxáciu,
- podporovať inkluzívny a individualizovaný (diferencovaný, personalizovaný) prístup vo výchove a vzdelávaní, v centre ktorého stojí dieťa, jeho osobnostný potenciál a výchovno-vzdelávacie potreby,
- podporovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba,
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími zainteresovanými stranami (partnermi) podieľajúcimi sa na výchove,
- zabezpečiť oddych a relaxáciu detí po vyučovaní v škole,
- rozvíjať záujmy a naplňovať novo - vynárajúce sa potreby súčasných detí,
- podporovať aktivity vzťahujúce sa ku škole,
- zabezpečovať deťom podmienky na prípravu na vyučovanie.

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti:

ŠKD rozvíja jednotlivé kľúčové kompetencie detí viacerými stratégiami. Výber stratégie závisí od cieľa a konkrétnej kľúčovej kompetencie, ktorú chceme v činnosti rozvíjať.

Medzi najčastejšie stratégie patria:

- neformálne vzdelávanie (spolupráca, participácia, záujmové vzdelávanie, príprava na aktívny život),
- výchova zážitkom (vyváženosť kladných a záporných emócií),
- tolerancia, vzájomné porozumenie,
- brainstorming (skupinové riešenie problémov, rozvíjanie predstavivosti a fantázie),
- situačná metóda,
- inscenačná metóda,

- motivácia,
- aktivizácia,
- skupinová práca,
- prezentácia,
- beseda,
- individuálny prístup,
- tréning,
- vysvetlenie,
- povzbudenie,
- dramatizácia,
- film, rozprávka,
- práca s knihou,
- vychádzka, exkurzia,
- besiedka,
- výstava,
- súťaž,
- pohybové a relaxačné cvičenia.

2.6 Kľúčové kompetencie detí

Kompetencie detí ŠKD nadväzujú na kompetencie žiakov základnej školy. Kompetencie sa v procese výchovno - vzdelávacej činnosti mimo vyučovania rozvíjajú a navzájom prelínajú v jednotlivých tematických oblastiach výchovy. Dieťa si ich rozvíja prítomnosťou na záujmovej a výchovno - vzdelávacej činnosti. Kompetencie dieťaťa sú výsledkom obsahu výchovno - vzdelávacej činnosti a celkového výchovno - vzdelávacieho procesu v ŠKD. Dieťa v ŠKD má osvojené tieto kľúčové kompetencie na úrovni zodpovedajúcej jeho individuálnym osobnostným možnostiam a dĺžke jeho pobytu v ŠKD.

Kompetencie, ktoré si dieťa osvojuje v priebehu štvorročného výchovného vzdelávacieho cyklu v ŠKD:

Sociálne a interpersonálne kompetencie:

- vie aktívne počúvať, argumentovať a diskutovať,
- dokáže porozumieť textu a obrázkové materiálu,
- vie správne formulovať otázku,
- vystupuje pred publikom,

- využíva prostriedky neverbálnej komunikácie,
- rozvíja si komunikačné schopnosti v oblasti moderných IKT,
- vie využiť všetky dostupné formy komunikácie,
- vypočuje si opačný názor,
- prijíma spätnú väzbu,
- pomenuje svoje potreby, city a pocity,
- zvládne jednoduché stresové situácie,
- vie riešiť jednoduché konflikty,
- rešpektuje úlohy skupiny,
- efektívne spolupracuje v skupine,
- uvedomuje si potreby detí a osôb so zdravotným znevýhodnením,
- uvedomuje si potreby ostatných.

Kompetencie matematického a prírodovedného myslenia:

- dokáže využívať problémovú metódu pri riešení rôznych praktických problémov zo života.

Kompetencie používať informačnú a komunikačnú technológiu:

- využívať IKT v procese učenia,
- dodržiavať zásady správneho využívania IKT bez ohrozenia zdravého vývinu a bezpečnosti.

Pracovné kompetencie:

- prejavuje samostatnosť pri vypracovávaní domácich úloh,
- plánuje a hodnotí svoje činnosti,
- dokončí prácu,
- plní si svoje povinnosti,
- ovláda jednoduché manuálne zručnosti a samoobslužné činnosti pre praktický život.

Občianske, osobné a sociálne kompetencie:

- uvedomuje si potrebu rešpektovania práv a slobôd iných osôb,
- uvedomuje si potrebu prijatia zodpovednosti za svoje správanie,
- prejavuje úctu k rodičom a starým rodičom,
- dieťa vie vnímať nespravodlivosť, agresivitu, šikanovanie – dokáže sa im brániť,
- dieťa sa vie správať zodpovedne,
- dieťa vie dbať na zdravie svoje i iných,
- dieťa sa vie chovať zodpovedne i s ohľadom na zdravé a bezpečné prostredie

(prírodné a spoločenské),

- dieťa vie rešpektovať a posilňovať sociálne a kultúrne prostredie, ktoré je formované tradičnými, aktuálnymi i očakávanými hodnotami národa, etnika a sociálnej či profesionálnej skupiny,

- dieťa vie chápať, že rozvoj a udržanie týchto hodnôt, ktorých význam sa z pohľadu jedinca i generácií môže meniť,

- dieťa si vie vážiť, že tradície a kultúrne dedičstvo, ktoré chráni, prejavuje pozitívny postoj k umeleckým dielam a podieľa sa na rozvoji kvalitného životného prostredia.

Kultúrne kompetencie:

- pozná kultúrne pamätihodnosti okolia a regiónu,

- rešpektuje iné kultúry a zvyky,

- prijíma kultúrne podnety,

- ovláda základy kultúrneho správania,

- dieťa vie prijímať kultúrne podnety, dieťa je otvorené podieľať sa na kultúrnych podujatiach v skupine,

- dieťa vie kultivovať svoj talent,

- väčšie dieťa sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,

- dieťa dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),

- dieťa si uvedomuje význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,

- dieťa si vie oceniť a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,

- dieťa vie rešpektovať vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a postoj na vkus,

- väčšie dieťa ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,

- väčšie dieťa pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),

- väčšie dieťa sa správa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,

- väčšie dieťa má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

Kompetencie k učeniu, k celoživotnému vzdelávaniu:

- rieši nové, neznáme úlohy a situácie,

- zúčastňuje sa vedomostných súťaží,

- prejavuje záujem o nové informácie,

- dieťa sa učí nové veci s chuťou,
- dieťa vie začatú prácu dokončiť,
- dieťa si vie vybrať a využiť efektívne spôsoby učenia,
- dieťa vie kriticky zhodnotiť svoje výkony,
- dieťa sa vie učiť nie len spontánne ale i vedome,
- dieťa si vie klásť otázky a vie si na ne odpovedať,
- dieťa si vie všímať súvislosti medzi javmi,
- väčšie dieťa vie samostatne pozorovať a experimentovať,
- väčšie dieťa vie získavať vedomosti z rôznych prameňov a zdrojov,
- dieťa vie získané vedomosti dávať do súvislostí,

Pracovné kompetencie a kompetencie k riešeniu problémov:

- dokáže riešiť problémové situácie v škole a mimo nej,
- dokáže pracovať v tíme pri riešení problémov,
- dokáže aktívne pristúpiť k riešeniu problémov a pomoci iným,
- dieťa si vie stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy,
- dieťa vie plánovať a hodnotiť svoje činnosti, vie prijímať nové informácie a poznatky, vie dokončiť začatú prácu, vie kultivovať (ovládať) svoju vytrvalosť, vie si pravidelne plniť svoje povinnosti,
- dieťa vie ovládať jednoduché manuálne zručnosti a samoobslužné činnosti potrebné pre praktický život,
- dieťa si postupne rozvíja manuálne zručnosti,
- dieťa vie kriticky zhodnotiť svoje pracovné výsledky a vie aktívne pristupovať k uskutočneniu svojich cieľov,
- dieťa vie byť flexibilné a je schopné prijať a zvládať inovatívne zmeny,
- dieťa vie rozlíšiť správne a nesprávne riešenia problémov,
- dieťa sa dokáže flexibilne prispôbiť prichádzajúcim zmenám, v prípade zvýšenej miery obtiažnosti pracovných povinností sa snaží o ich prekonanie húževnatosťou.

Kompetencie k využívaniu voľného času:

- dieťa vie účelne tráviť voľný čas,
- dieťa sa vie orientovať v možnostiach zmysluplného využitia svojho voľného času,
- dieťa si vie vybrať záujmové činnosti podľa svojich dispozícií,
- dieťa vie rozvíjať svoje záujmy v organizovaných a individuálnych činnostiach,

- dieťa rozvíja schopnosť aktívneho trávenia voľného času ako kompenzáciu stresových situácií alebo jednostrannej záťaže zo školského vyučovania,
- dieťa vie odmietnuť nevhodné ponuky pre trávenie voľného času.

3 FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Zabezpečujeme pre deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku výchovu a vzdelávanie v čase mimo vyučovania.

- zabezpečujeme zmysluplné využívanie voľného času detí – záujmové činnosti,
- vedieme deti k sebaobslužným činnostiam,
- realizujeme verejnoprospešné činnosti,
- využívame praktické poznatky z vyučovania a prehľbujeme ich didaktickými hrami,
- zabezpečujeme rôzne režimové momenty,
- zabezpečujeme sebarealizáciu dieťaťa,
- zabezpečujeme socializáciu dieťaťa najmä formou spoločenských vzťahov.

Výchovný proces prebieha v organizačných formách a organizačných jednotkách.

Výchovné formy – organizačné jednotky, v rámci ktorých sa realizuje cieľavedomá výchovná činnosť pomocou zásad, metód a prostriedkov.

3.1 Delenie foriem

A) Podľa druhu a obsahu činnosti formy poznáme zamerané na:

- Výchovu k vzdelávaniu,
- Prípravy na vyučovanie,
- Oddych- relaxáciu,
- Sebaobslužné činnosti,
- Verejnoprospešné činnosti.

B) Podľa vplyvu na žiaka poznáme formy:

- Formy kolektívneho (hromadné, skupinové),
- Individuálneho charakteru.

C) Podľa vplyvu dĺžky trvania delíme formy na:

- Krátkodobé,
- Dlhodobé.

D) Podľa organizácie výchovného vplyvu delíme na formy:

- Organizované,
- Spontánne.

Formy výchovy a vzdelávania, v ktorých jednotlivé činnosti v ŠKD realizujeme sú veľmi rôznorodé a pestré. Najdôležitejšími a najbežnejšími formami výchovnej práce, ktoré v spojení s konkrétnymi činnosťami používame sú: hra, besedy, rozhovory, diskusné kruhy, ankety, súťaže, kvízy, vychádzky, telovýchovné chvíľky, fit - minútky, návštevy spoločenských podujatí, návštevy knižnice, výstavy prác, kultúrnych programov a vystúpení, účasť na športových podujatiach.

Formy výchovy a vzdelávania spolu úzko súvisia a v praxi sa nám často prelínajú a dopĺňajú. Pri výbere vhodných foriem, prostriedkov a metód vychádzame zo zásad výchovného procesu z cieľa, ktorý chceme dosiahnuť, z obsahu, z poznania objektu výchovy, z podmienok a možností, ktoré pre realizáciu máme a z momentálnej situácie. V procese výchovy sa vyhýbame určitej stereotypnosti pri používaní foriem a metód a ak je to možné, volíme predovšetkým metódy aktivizačné.

Deti z ŠKD sa aktívne podieľajú na krátkodobých projektoch:

- separovanie zberu/EKO-vláčik, mliečny projekt, kultúrne programy, imatrikulácia prvákov, organizovanie karnevalu, Deň Zeme, Deň vody, Halloween, Šarkaniáda, zhotovenie darčiekov pre prvákov na zápis a iné.

Preventívne výchovné programy v škole sú prijímané aj v ŠKD ako nešpecifická forma výchovného pôsobenia, ktorá nám umožňuje deti vybaviť vedomosťami, zručnosťami a postojmi pomáhajúcimi odolávať nástrahám a ohrozeniam existujúcim v súčasnej spoločnosti.

Výchovné pôsobenie reaguje na nebezpečenstvá ako sú: drogová závislosť, gamblerstvo, agresivita, neznášanlivosť, virtuálne drogy, delikvencia, alkoholizmus, fajčenie, záškoláctvo, šikanovanie, vandalizmus, detská pornografia, rôzne formy zneužívania detí a iné sociálno-patologické javy.

Osobitnú pozornosť venujeme deťom so ŠVVP (deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, zdravotne znevýhodneným deťom, nadaným deťom).

4 TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY

Záujmovú činnosť charakterizujeme ako vedomú činnosť zameranú na uspokojenie a rozvoj individuálnych potrieb, záujmov a sklonov, dôležitá je pre rozvíjanie tvorivých schopností, utváranie zručností a návykov, pre prehĺbovanie vedomostí a praktických

skúseností. ŠKD realizuje záujmovú činnosť cez výchovno-vzdelávacie aktivity v tematických oblastiach výchovy („ďalej TOV“).

TOV môžeme chápať ako individuálne alebo skupinové formy činnosti, ktoré majú svoj cieľ a sú súčasťou neformálneho vzdelávania.

Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere:

1. *personalizácia*,
2. *inklúzia*,
3. *subjektívna pohoda*, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy.

1. Personalizácia

Vyučovať znamená dávať veciam zmysel. Zmysluplné učenie je predpokladom vzdelávacej inklúzie každého žiaka. Cestou k nej je personalizácia – osobný prístup k žiakovi, ktorý sa premieta aj do základných zložiek výchovy. Významnú úlohu zohráva osobnosť dieťaťa, jeho individualita.

2. Inklúzia

V súčasnosti sú v školstve aj mimo neho snahy o inkluzívnu edukáciu. Zvyšuje sa počet detí so ŠVVP. To so sebou prináša vyššie nároky aj na vychovávateľov a ich prácu s deťmi.

Najvýznamnejším činiteľom pri kreovaní inklúzie v triede, skupine či oddelení je pedagogický zamestnanec, či je to vychovávateľ, učiteľ a pod. Pedagogickí zamestnanci, vychovávatelia sú najdôležitejším faktorom inklúzie. Požiadavky na vychovávateľov pracujúcich v súlade s princípmi inklúzie sa týkajú ich postojov, hodnôt, vlastností, kompetencií a schopností, pregraduálneho vzdelávania, ďalšieho vzdelávania a odborného rozvoja v problematike inklúzie, špeciálnej pedagogiky a zlepšenia pedagogických zručností.

Postoje: Postoje pedagógov k inklúzii sú kľúčovým faktorom úspešnosti inklúzie na úrovni oddelenia ŠKD, lebo postoje ovplyvňujú tendencie v správaní. Postoje nielenže významne determinujú správanie človeka, ale sú aj podstatným prvkom kompetencií.

Kompetencie a schopnosti: Prístup vychovávateľa má byť zameraný na dieťa, aby sa ho pýtal na záujmy. Vychovávateľ sa má pýtať detí na nápady na činnosti, ktoré ich zaujímajú a radi by ich robili. Vychovávateľ prijíma každé dieťa bez výhrad. Neznamená to však úplnú voľnosť. Pravidlá musia platiť všade. Odmietnuť treba nesprávne konanie, ale nie dieťa. V ŠKD nezabúdame na to, že kritizujeme nevhodné správanie, ale nie osobnosť dieťaťa.

Vychovávateľ, ktorý sa snaží o inklúziu má mať vieru v dieťa a jeho schopnosti. Niektoré deti sa stretávajú s nepochopením a práve činnosti vo voľnom čase vytvárajú príležitosti, aby každé dieťa mohlo v určitej činnosti byť dobré, úspešné.

Nevyhnutným predpokladom na úspešnú inkluzívnu edukáciu je spoločné využívanie odborných znalostí vychovávateľov, špecialistov, učiteľov, zapojenie rodiča do komunikácie a jeho účasť na podujatiach. Vychovávateľ musí mať informácie o dieťati, ako možno upraviť činnosti, aby sa mohlo do nich zapojiť. Vychovávateľ by mal dbať na dobré vzťahy s rodičmi dieťaťa, pretože inklúzia môže byť úspešná iba za predpokladu, že všetci dospelí tvoria tím a vymieňajú si skúsenosti. Na podporu inklúzie je potrebná taktiež spolupráca kolegov, pedagógov, vychovávateľov a odborníkov.

Jedným z hlavných atribútov pri činnostiach je motivácia, motivovanie detí do činnosti: povzbudzovať, podnecovať, podporovať a inak pozitívne motivovať, viesť pochváliť.

V ŠKD je dôležitá zručnosť organizácie práce v tíme detí s normálnym vývinom a detí so zdravotným znevýhodnením. Pri organizovaní činností je vhodné využívať celý rad rôznych prístupov.

Emocionálna inteligencia: Je podstatným faktorom úspechu pri práci s ľuďmi, deťmi. Poznáme päť hlavných oblastí: sebauvedomovanie, zvládanie emócií, schopnosť motivovať sám seba, empatia, umenie medziľudských vzťahov. Všetky tieto oblasti pomáhajú pri práci s deťmi so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami.

Pri práci v ŠKD je empatia veľmi podstatnou vlastnosťou. Empatické postoje pomáhajú vychovávateľom vnímať, ako sa deti cítia. Nemenej dôležitá je asertivita. Svoje veľké opodstatnenie pri podpore inklúzie a kreovaní inkluzívnej klímy majú aj úsmev a dobrá nálada. Pomocou nich vie vychovávateľ pozitívne zmeniť či uvoľniť atmosféru, vie usmerniť, potešiť. Smiech je najčastejším signálom priateľstva.

Dnešná doba si žiada pedagógov nielen s odbornými vedomosťami, ale vystrojených veľkou dávkou trpezlivosti, empatie, tolerance k ľuďom bez ohľadu na ich fyzické a iné osobnosti. Schopnosti potrebné na inkluzívnu edukáciu je dobré rozvíjať a trénovať. Najdôležitejšie sú však postoj prijímania všetkých detí a odhodlanie pomôcť im začleniť sa do kolektívu.

3. Subjektívna pohoda

Pri subjektívnej pohode je kladený dôraz buď na emocionálny aspekt, buď na kognitívny aspekt, alebo je využívaná kombinácia oboch. Subjektívna pohoda je životná spokojnosť. Aj v ŠKD vedíme deti, aby dokázali zhodnotiť svoj život ako celok

a dokázali opísať do budúcnosti významné oblasti života, pozitívne emócie – prežívanie príjemných emócií a nálad ako aj negatívne nálady a emócie. Subjektívnu pohodu vystihuje vzájomný vzťah relatívnej prítomnosti pozitívnych vzťahov, absencia negatívnych afektov a spokojnosť so životom. Školská úspešnosť pozitívne koreluje s celkovou subjektívnou pohodou žiakov.

Tematické oblasti výchovy

1. Komunikácia a práca s informáciami

2. Sebarozvoj a svet práce

3. Zdravie a subjektívna pohoda

4. Spoločnosť a príroda

5. Kultúra a umenie

Výchovno – vzdelávacia činnosť v školských kluboch detí je vnútorne prepojená s obsahom a cieľmi základného vzdelávania. Tematické oblasti výchovy sú kompatibilné so vzdelávacími oblasťami základného vzdelávania.

Tematická oblasť výchovy	Vzdelávacia oblasť
Komunikácia a práca s informáciami	Jazyk a komunikácia Matematika a práca s informáciami
Sebarozvoj a svet práce	Človek a svet práce
Zdravie a subjektívna	Zdravie a pohyb
Spoločnosť a príroda	Človek a spoločnosť Človek a príroda
Kultúra a umenie	Umenie a kultúra

4.1 Komunikácia a práca s informáciami

Komunikácia a práca s informáciami je zameraná na: verbálnu a neverbálnu komunikáciu, virtuálnu komunikáciu, budovanie digitálnej stopy, riešenie konfliktov,

aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti, kritické myslenie, vyhľadávanie a detegovanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), overovanie informácií, čitateľskú, matematickú a digitálnu gramotnosť.

Sú v nej integrované dve vzdelávacie oblasti primárneho vzdelávania - Jazyk a komunikácia, Matematika a práca s informáciami.

Ciele tematickej oblasti KPI:

- osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia,
- vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí,
- vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu,
- aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov,
- používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom),
- rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania,
- osvojovať si komunikačnú etiku ,
- využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu.

4.2 Sebarozvoj a svet práce

Táto tematická oblasť je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou primárneho vzdelávania – Človek a svet práce. Je zameraná na personalizáciu, definovanie seba, sebadôveru, sebapoznávanie, na manažment času, na sebadisciplínu, na vlastné prezentovanie sa. V činnostiach v tejto TOV sa rozvíjajú aj mäkké zručnosti (soft skills), ako je tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia. Zároveň sa v činnostiach môžeme zamerať aj na správne rozhodovanie, vyjednávanie, pracovné pozície, digitalizáciu a informatizáciu.

Ciele tematickej oblasti SSP:

- prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba,

- osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity,
- zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti,
- aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa,
- využívať vlastné záujmy na podporu seberealizácie a voľby povolania,
- aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny,
- nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti,
- byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu.

4.3 Zdravie a subjektívna pohoda

Tematická oblasť výchovy Zdravie a subjektívna pohoda súvisí so vzdelávacou oblasťou Zdravie a pohyb. Venujeme sa v nej fyzickému a duševnému zdraviu, zdravému životnému štýlu, životospráve, športu, cvičeniu, režimu dňa. Zároveň tu môžeme zahrnúť aj činnosti zamerané na prežívanie svojej pozície – člena tímu, na subjektívnu pohodu (angl. wellbeing), na pocit šťastia a pocit spokojnosti, ako aj činnosti zamerané na skutočný život a virtuálnu realitu.

Ciele tematickej oblasti ZSP:

- vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy,
- dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami,
- získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime,
- využívať svoje osobné záujmy na vlastnú seberealizáciu a relaxáciu,
- využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti,
- mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu,
- získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci,
- upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi,
- prejavovať prosociálne zručnosti pri sebapoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávateľmi,

- získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním.

4.4 Spoločnosť a príroda

V tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda sú integrované dve vzdelávacie oblasti – Človek a spoločnosť a Človek a príroda. Činnosti realizované v tejto TOV sú zamerané na hodnoty v spoločnosti, na práva a povinnosti, na ľudské práva, na sociálne znevýhodnené (vylúčené) skupiny, na inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu. Patria tu aj činnosti, ktorých obsahom sú medziľudské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita, či planéta Zem, vesmír a globálne problémy ľudstva.

Ciele tematickej oblasti SP:

- utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti,
- upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu,
- diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach (napr. youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami),
- aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami,
- demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu ,
- rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie,
- zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít.

4.5 Kultúra a umenie (KU)

Tematická oblasť výchovy Kultúra a umenie je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Umenie a kultúra. Spadajú tu činnosti, ktorých obsahom je kultúrne dedičstvo, rozmanitosť a vplyv iných kultúr, národná hrdosť, vlastenectvo, Slovensko – moja krajina, náboženstvá, národnostné menšiny, rôzne druhy umenia – výtvarné, hudobné, literárno - dramatické ako aj sebavyjadrenie cez umenie.

Ciele tematickej oblasti KU:

- aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti,
- nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti,
- využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie,
- prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia,
- využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku,
- vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosť,
- rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky.

5 VÝCHOVNÝ PLÁN

Výchovný plán je vypracovaný pre všetky oddelenia na školský rok.

Vo výchovnom pláne ŠKD je stanovený zoznam tematických oblastí výchovy s vymedzením najmenšieho počtu výchovno – vzdelávacích činností/aktivít pre príslušné oddelenie (v jednom oddelení ŠKD môžu byť deti aj z viacerých ročníkov).

Tematické oblasti výchovy (TOV)				
Názov TOV	Počet			
	I.ročník	II.ročník	III.ročník	IV.ročník
Komunikácia a práca s informáciami	38	38	38	38
Sebarozvoj a svet práce	36	36	36	36

Zdravie a subjektívna pohoda	36	36	36	36
Spoločnosť a príroda	37	37	37	37
Kultúra a umenie	36	36	36	36

6 VÝCHOVNÝ JAZYK

Výchovným jazykom v školskom klube detí je štátny jazyk Slovenskej republiky - slovenský jazyk. Snahou v ŠKD je, aby deti používali spisovný jazyk nielen v písomnej, ale i v ústnej forme.

7 PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE

V ŠKD môže pracovať iba kvalifikovaný pedagogický zamestnanec s pedagogickou a odbornou spôsobilosťou. Z pedagogického hľadiska je to pedagóg profesijne pripravený na výchovno - vzdelávaciu činnosť v oblasti teórie výchovy mimo vyučovania, metodík výchov, ktorý sa v rámci svojho profilujúceho štúdia formoval priebežnou i súvislou praxou predovšetkým vo výchovno - vzdelávacích zariadeniach.

8 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA DETÍ

Vnútny systém hodnotenia kvality výchovnej práce zameriavame na 2 oblasti:

1. Hodnotenie detí,
2. Hodnotenie školského klubu detí ako zariadenia.

8.1 Hodnotenie detí

Cieľom hodnotenia výsledkov detí v školskom klube je poskytnúť deťom a ich rodičom spätnú väzbu o tom, ako dieťa zvláda danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky, ako dieťa pracuje v ŠKD a v úzkej spolupráci s rodičmi skvalitňovať adaptáciu dieťaťa pre prácu v skupine a v kolektíve. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. V hodnotení detí sa uplatňujú pozitívne stimuly – motivácia. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Cieľom hodnotenia je taktiež zamedziť vnútornej segregácii detí na základe úspešnosti a rešpektovanie požiadaviek hodnotenia u integrovaných detí. Dbáme na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali deti na úspešných a neúspešných. Pri hodnotení výsledkov detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami berieme do úvahy možný vplyv

zdravotného znevýhodnenia dieťaťa na jeho výkon. Preferovaná forma hodnotenia a kontroly je vlastné sebahodnotenie detí, možnosť obhájiť svoje správanie či riešenie problému a na základe konzultácie v kolektíve prípadná následná korekcia.

Cieľom hodnotenia je:

- poskytnúť dieťaťu spätnú väzbu pri získavaní požadovaných zručností a vedomostí a o tom ako ich dokáže využiť,

- motivovať dieťa k ďalšiemu sebazdokonaľovaniu. Kontrola a hodnotenie prebieha priebežne a sústavne, čím sa zabezpečuje nielen včasné riešenie vzniknutých problémov, ale najmä možnosť predchádzať im a pochvalou usmerňovať deti na ceste k vytýčeným cieľom. Z tohto hľadiska sa hodnotenie rozlišuje na hodnotenie priebežné a hodnotenie záverečné.

Pravidlá v hodnotení detí:

- hodnotiace kritériá sú vopred známe a jasné pre deti,
- dôraz je na rozvoji sebahodnotenia dieťaťa s uplatňovaním spätnej väzby,
- hodnotí sa proces získavania vedomostí a zručností,
- dôraz sa kladie na metódy, postupy osvojovania, ktoré determinujú potom aj výsledky,
- väčší dôraz sa dáva na priebežné hodnotenie detí, kde sa uplatňuje hodnotiace kritérium individuálnej vzťahovej normy,
- vymedzuje sa didakticky správna časová postupnosť medzi priebežným a záverečným hodnotením,
- sú stanovené výkonové štandardy, ktoré sú požiadavkami na splnenie a potvrdenie určitej úrovne výchovy a vzdelania.

8.2 Hodnotenie školského klubu detí ako zariadenia

Kritériom pre hodnotenie školského klubu detí je:

- Spokojnosť detí, rodičov, učiteľov, zriaďovateľa školy,
- kvalita výsledkov.

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školského zariadenia sú:

- dotazníky pre deti a rodičov,
- hospitácie vedenia školy,
- riadené rozhovory.

9 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

ZAMESTNANCOV ŠKOLSKÉHO ZARIADENIA

V zmysle platnej legislatívy môže kontrolu v ŠKD vykonávať Štátna školská inšpekcia, riaditeľ ZŠ, zástupca riaditeľa školy. Kontrola zo strany ŠŠI a zriaďovateľa sa koná na základe písomného poverenia a oznamuje sa zamestnancom ŠKD vopred.

V prípade kontrolného systému riaditeľa ZŠ zameraného na výchovnú činnosť v ŠKD, ide o hospitácie. Hospitácia riaditeľa ZŠ sa vychovávateľovi ŠKD takisto oznamuje aspoň deň vopred. Hodnotenie zamestnancov ŠKD robí priamy nadriadený - zástupkyňa riaditeľky školy. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov ŠKD zabezpečuje harmonickú organizáciu celého výchovnovzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Hodnotenie zamestnancov vychádza z Pracovného poriadku ZŠ Lovinobaňa a je v súlade so zákonom č. 138/2019 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch. Formy a metódy vnútorného hodnotenia sú: pozorovanie, hospitačná činnosť, riadený rozhovor.

10 PROFESIJNÝ ROZVOJ VYCHOVÁVATELIEK ŠKOLSKÉHO KLUBU DETÍ

Profesijný rozvoj je v súlade s plánom profesijného rozvoja školy podľa zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vychovávateľky ŠKD sa pravidelne každý školský rok zúčastňujú aktualizačného vzdelávania podľa plánu školy.

PRÍLOHY

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č. 1 – Vnútorný poriadok školského klubu detí

Príloha č. 2 – Platnosť, revidovanie výchovného programu školského klubu detí

VNÚTORNÝ PORIADOK ŠKOLSKÉHO KLUBU DETÍ

I. ÚVODNÉ USTANOVENIE

Vnútorný poriadok školského klubu detí je základnou organizačnou normou školského zariadenia. Vypracovaný je na základe vyhlášky MŠ VV a Š SR č. 22/2022 o školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach. Školský klub detí je školským zariadením, súčasť ZŠ. Plní úlohy v čase mimo vyučovania. Zriaďovateľ je Obec Lovinobaňa.

II. RIADENIE A ORGANIZÁCIA ŠKD

1. Školský klub detí (ďalej len ŠKD) riadi riaditeľ školy.
2. Vychovávateľky ŠKD sú členkami metodického združenia 1.-4. ročníka ZŠ.
3. Výchovno – vzdelávaciu činnosť zabezpečujú vychovávateľky ŠKD, ktoré spĺňajú pedagogickú a odbornú spôsobilosť na výkon pracovného zaradenia vychovávateľ ŠKD.
4. Riaditeľ školy určuje počet oddelení podľa počtu prihlásených detí na pravidelnú dochádzku v zmysle platnej legislatívy.
5. ŠKD má spoločné priestory (triedy), pre svoju činnosť využíva aj školskú knižnicu, telocvičňu, multifunkčné ihrisko, priestory v areáli školy a ďalšie objekty školy.

6. Počet detí v oddelení určuje školský zákon, §114 najviac však 26.

III. PREVÁDZKA ŠKD

1. ŠKD je v prevádzke spravidla celý školský rok, okrem dní pracovného pokoja, prázdnin a štátnych sviatkov, denne od 11:15 do 16:00 hod.

2. Počas vedľajších prázdnin je možná prevádzka ŠKD, ak sa prihlási najmenej 15 detí a musí súhlasiť zriaďovateľ, lebo musí byť zabezpečené stravovanie detí.

3. ŠKD sa riadi výchovnými plánmi, výchovnými osnovami a výchovnými štandardami, ktoré sú súčasťou výchovného programu ŠKD.

4. Rodič je povinný si vyzdvihnúť dieťa do 16:00 hod. V prípade, že si do 16:00 hod. bez predchádzajúceho oznámenia o neskoršom prevzatí dieťaťa nevyzdvihne dieťa z ŠKD, vychovávateľka vykoná tieto kroky:

- a) telefonicky kontaktuje rodiča, alebo iných príbuzných, aby si dieťa vyzdvihli,
- b) ak sa nevie s rodičmi skontaktovať, počká do 16:30 hod.,
- c) ak rodič dovtedy nepríde volá políciu,
- d) na dvere vyvesí oznam, že dieťa je na polícii a rodič sa kontaktuje s príslušným útvarom polície,
- e) ak si rodič nevyzdvihne dieťa z ŠKD 2x po dobe prevádzky ŠKD, bude dieťa z ŠKD vylúčené.

IV. PRIJATIE DIEŤAŤA DO ŠKD

1. Dieťa sa do ŠKD prijíma na základe písomnej žiadosti (zápisného lístka) podanej zákonným zástupcom. Žiaci 1. ročníka sa do ŠKD zapisujú priebežne pri zápise do 1. ročníka.

2. O prijatí do ŠKD, a o počte detí v jednotlivých oddeleniach rozhoduje riaditeľ školy v zmysle platnej legislatívy. Riaditeľ školy vydáva rozhodnutie o prijatí dieťaťa do ŠKD, tento proces nie je v správnom konaní.

3. Do ŠKD sa prednostne zaraďujú žiaci nižších ročníkov prihlásených na pravidelnú dochádzku, ktorých rodičia sú zamestnaní a žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia.

4. Do jednotlivých oddelení sa deti zaraďujú podľa vzájomnej dohody vychovávateľky a zákonného zástupcu. V jednom oddelení sú zaradené deti rôznych ročníkov a tried, pretože na škole sú len 2 oddelenia podľa počtu prihlásených detí na pravidelnú dochádzku.

Do ŠKD sa na základe prihlášky rodiča prijímajú aj žiaci 1. stupňa špeciálnej triedy, ktorá je súčasťou základnej školy. Vo výnimočných prípadoch, na žiadosť rodiča, sa do

ŠKD môže prijať aj dieťa 5. ročníka, ak počet neprevyšuje limit stanovený vyhláškou o ŠKD. Ide predovšetkým o dochádzajúce deti zo spádových obcí.

V. VÝCHOVNO –VZDELÁVACIA ČINNOSŤ

1. Výchovno-vzdelávacia činnosť ŠKD zabezpečuje pre deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku v ZŠ nenáročnú záujmovú činnosť podľa výchovného programu školského zaradenia zameranú na prípravu na vyučovanie a na uspokojovanie a rozvíjanie ich záujmov v čase mimo vyučovania.

2. V oblasti oddychového a rekreačného charakteru je potrebné vychádzkami, výletmi, športom a cvičením umožniť deťom čo najviac voľného času stráviť pohybom a pobytom na čerstvom vzduchu a takto sa starať o ich dobrý telesný a psychický rozvoj.

3. V čase určenom na prípravu na vyučovanie si deti podľa pokynov starostlivo vypracujú úlohy, opakujú učivo, čítajú a plnia didaktické hry.

4. V rámci ŠKD sa organizujú aj rôzne kultúrne a vzdelávacie podujatia.

5. Súčasťou výchovnovzdelávacej činnosti je aj stravovanie detí. Deti prichádzajú do jedálne čisté a upravené, správajú sa slušne a správne stolujú. Prichádzajú a odchádzajú s vychovávateľkou popriprade v doprovode pedagogického asistenta.

6. Výchovnovzdelávaciu činnosť v ŠKD vykonávajú vychovávateľky. Podľa pokynov vedenia školy s deťmi pracuje aj školský podporný tím (pedagogickí asistenti, školský psychológ, sociálny pedagóg ...)

VI. DOCHÁDZKA DETÍ

1. Rozsah dennej dochádzky, spôsob odchodu dieťaťa, prípadne záujmovú činnosť mimo ŠKD uvedie rodič v osobnom spise dieťaťa, ktorý vypíše vychovávateľka. Prípadné zmeny v dochádzke a spôsobe odchodu oznamuje zákonný zástupca písomne.

2. Opustiť ŠKD bez dovolenia vychovávateľky je neprípustné je to porušenie školského poriadku. Odišť skôr môže dieťa, ak sa preukáže písomným oznámením rodiča.

3. Bez písomného súhlasu zákonného zástupcu vychovávateľka nevydá dieťa cudzej osobe (starým rodičom), ani rodičovi, ktorý nežije v spoločnej domácnosti.

4. Ak dieťa navštevuje ZUŠ a iné záujmové útvary mimo školského klubu detí v areáli školy alebo v iných priestoroch školy ako sú určené pre triedy ŠKD, za bezpečnosť dieťaťa nezodpovedá vychovávateľ, ale príslušný vyučujúci ZUŠ alebo vedúci záujmového útvaru. Táto informácia je zapísaná v zápisnom lístku dieťaťa.

5. Dieťa možno v priebehu školského roka prihlásiť a odhlásiť podľa požiadavky zákonného zástupcu.

6. Dieťa sa neuvolňuje na základe telefonátu, vždy len písomne.

VII. STAROSTLIVOSŤ O ZDRAVIE A BEZPEČNOSŤ DETÍ

1. Príchod detí do ŠKD a ich odovzdanie vychovávateľkám zabezpečujú vyučujúce, ktoré majú poslednú vyučovaciu hodinu v danej triede.

3. Za bezpečnosť detí počas celého pobytu v ŠKD zodpovedajú vychovávateľky, prípadne zastupujúci pedagogický zamestnanec.

4. Pri hrách a iných činnostiach je vychovávateľka povinná poučiť deti o bezpečnosti.

5. Pri vychádzkach, výletoch a iných podujatiach mimo objekt ŠKD a školy zodpovedá za deti vychovávateľka a iný pedagogický dozor.

6. Každá aktivita, ktorá je organizovaná mimo priestorov ŠKD, sa začína a končí v budove školy.

7. Ak si to vyžaduje náročnosť prostredia alebo výkon činnosti, určí riaditeľ školy vyšší počet pedagogických pracovníkov alebo nižší počet detí.

8. V prípade úrazu poskytne vychovávateľka prvú pomoc, oznámi úraz vedeniu školy a rodičom, zapíše do knihy úrazov a napíše záznam o úraze do triednej knihy.

9. Z miesta konania môže byť dieťa uvoľnené len na základe písomného súhlasu rodiča, ktorý rodič odovzdá vychovávateľke ŠKD.

10. Deti majú zakázané nosiť do ŠKD nebezpečné a zdravie ohrozujúce predmety napr. nožičky, špendlíky.

11. Klenoty, mobil, peniaze a cenné predmety nosí dieťa len na vlastnú zodpovednosť. Vychovávateľky nezodpovedajú za ich stratu.

12. Deti majú mať osobné veci – obuv, oblečenie, tašku, pomôcky a pod. označené pre prípad neúmyselnej výmeny alebo odcudzenia.

13. Dieťa musí mať hygienické vreckovky a prezuvky.

14. Vychovávateľky priebežne monitorujú zmeny v správaní detí a informujú o nich zákonného zástupcu a triednu učiteľku. Spolupracujú s triednou učiteľkou, školským sociálnym pedagógom a pedagogickým asistentom.

15. V záujme zachovania bezpečnosti a zdravia všetkých detí v ŠKD musí byť správanie každého dieťaťa počas pobytu v ŠKD plne v súlade s normami Školského poriadku a Vnútorného poriadku ŠKD.

16. Každé dieťa je povinné rešpektovať pokyny vychovávateľiek a správať sa podľa nich.

17. V prípade opakovaného porušenia týchto noriem môže byť dieťa vylúčené z ŠKD po predchádzajúcom písomnom upozornení rodiča/ zákonného zástupcu alebo dieťa môže dostať výchovné opatrenie podľa školského poriadku.

18. Ak zistia vychovávateľky u dieťaťa zmenu zdravotného stavu – nevoľnosť, zvýšenú teplotu a pod. upovedomia zákonného zástupcu dieťaťa.

VIII. POUŽÍVANIE MOBILNÝCH TELEFÓNOV

Počas pobytu v školskom klube detí platí úplný zákaz používania mobilných telefónov. Ak bude žiak disponovať mobilným telefónom, tento bude počas pobytu v ŠKD vypnutý a uložený v školskej taške, aby neodpútal pozornosť detí v ŠKD. Žiak môže mobilný telefón použiť len po odchode zo školského klubu detí, pri nutnej komunikácii s rodičom. Na mobilné telefóny poprípadne iné cennosti sa nevzťahuje poisťka – strata, krádež. Straty osobných vecí v uzavretých priestoroch ŠKD u dieťaťa, ktoré je poistené proti krádeži, vybavujú vychovávateľky v spolupráci s vedením školy a zákonným zástupcom.

IX. PRÍSPEVOK NA ÚHRADU ZA POBYT DIEŤAŤA V ŠKD

Výška mesačného príspevku na čiastkovú úhradu nákladov spojených s činnosťou ŠKD je určená všeobecným záväzným nariadením Obce Lovinobaňa na príslušný kalendárny rok alebo školský rok.

Výška poplatku sa môže každoročne meniť.

Príspevok na úhradu za pobyt dieťaťa v ŠKD je stanovený nasledovne:

- 8 € mesačne na jedno dieťa
- 5 € pre dieťa v hmotnej núdzi.

Na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu, ktorý predloží doklad o tom, že je poberateľom dávky v hmotnej núdzi, zriaďovateľ môže rozhodnúť o znížení príspevku na takéto dieťa. Rodič/zákonný zástupca môže poplatok uhradiť aj na celý školský rok.

- Poplatok sa platí nezávisle od času a počtu dní, ktoré dieťa strávi v ŠKD.
- Poplatok sa uhrádza aj keď je dieťa len jeden deň v ŠKD v danom mesiaci.

Ak rodič odhlási dieťa z ŠKD v priebehu mesiaca, nemá nárok na vrátenie poplatku.

Spôsob úhrady za pobyt dieťaťa v ŠKD:

A: Uskutočňuje sa bezhotovostnou platbou na **bankový účet:**

SK39 5600 0000 0060 1271 2002

s uvedením variabilného symbolu mesiaca, za ktorý rodič uhrádza ŠKD.

V poznámke uvedie meno a priezvisko dieťaťa, triedu.

B: Uskutočňuje sa poštovým poukazom na účet.

Tento príspevok sa uhrádza do 20. dňa v mesiaci. Rodič/zákonný zástupca môže poplatok uhradiť aj na celý školský rok.

Pokiaľ zákonný zástupca neuhradí povinný príspevok za pobyt dieťaťa v ŠKD a boli využité všetky primerané dostupné spôsoby na zabezpečenie úhrady, rozhodne riaditeľ školy o vyradení dieťaťa z ŠKD.

X. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

1. Oboznámenie rodičov s vnútorným poriadkom ŠKD prevedú vychovávateľky ŠKD pri zápise detí do ŠKD.

2. Vnútorný poriadok ŠKD je platný pre všetky prihlásené deti.

Vnútorný poriadok ŠKD nadobúda účinnosť dňa: 01.09.2025

.....
Ing. Kvetoslava Poliaková

riaditeľka školy

Vnútorný poriadok vypracovali vychovávateľky ŠKD:

PhDr. Paulína Markotánová

Zlatica Kubišová

Prerokované a schválené Pedagogickou radou dňa: 26.08.2025

Prerokované a schválené v Rade školy dňa: 27.08.2025

PLATNOSŤ, REVIDOVANIE VÝCHOVNÉHO PROGRAMU ŠKOLSKÉHO KLUBU DETÍ

Platnosť, revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, úpravy
